

Schriftelijke vragen ex art. 40 van het Reglement van orde gemeenteraad Twenterand, gericht aan het college van burgemeester en wethouders

Fractie Gemeentebelangen Twenterand: fractie@gemeentebelangentwenterand.nl

Onderwerp : financiële compensatie voor waterwinning

Datum : maandag 15 juli 2019

Beantwoording: schriftelijk

Inleiding

Uit grondgebied van onder meer de gemeente Twenterand wordt water gewonnen. Dit gebeurt sinds mensenheugenis door Vitens, die daarvoor een vergunning heeft van de provincie Overijssel.

In onze gemeente kennen we sinds 1992 het Hammerflieër. In dit gebied in Den Ham, Vroomshoop en Geerdijk wordt jaarlijks 1,5 miljoen m³/j water onttrokken. We kennen eveneens waterwin-locatie Hoge Hexel dat doorloopt tot in Vriezenveen. Straks loopt dit verder door in onze gemeente tot en met het gebied [Vriezenveen - Daarle - Daarlerveen](#) voor drinkwaterwinning bij Vitens schrijft hierover op haar website: *“Met deze nieuwe drinkwaterwinning kan Vitens 30.000 huishoudens in Twente van drinkwater voorzien. Dit is 10% van het totale aantal inwoners van Twente. Vitens vraagt een vergunning aan voor 5 miljoen m³/j, maar ontwikkelt in eerste instantie 3 miljoen m³/jaar. Afhankelijk van de effecten op de omgeving, wordt op een later moment bepaald of de winning uitgebreid wordt naar 5 miljoen m³/jaar. Dat zijn 2.000 olympische zwembaden vol.”*

Voor al deze miljoenen kubieke meter aan grondwater die in onze gemeente wordt onttrokken betaalt Vitens, voor zover bij ons bekend, niets aan de gemeente Twenterand. Ook niet via dividend, want sinds 2018 is Vitens geen verbonden partij meer.

Daar komt bij dat sinds jaren, en het einde lijkt voorlopig niet in zicht, er schaarste is aan grondwater. Gemeenten worden verzocht maatregelen te treffen. Zoals een verplichte stresstest, die dit jaar nog uitgevoerd moet worden, die inzicht moet geven in de kwetsbaarheid per gemeente als gevolg steeds vaker voorkomende hevige regelval, uitzonderlijke droogte, hitte en overstromingen. Omdat dit risico's oplevert voor onze economie, gezondheid en veiligheid. Volgens het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie *“... is een omslag in denken nodig. Klimaatbestendig en waterrobuust inrichten moet een vanzelfsprekend onderdeel van ruimtelijke (her)ontwikkeling worden.”* Deze stresstest kan grote financiële gevolgen hebben. Ook hiervoor wordt financieel niet gecompenseerd.

Met betrekking tot nieuwe waterwinning grotendeels in Vriezenveen door Vitens krijgt dit bedrijf alle ruimte op gemeentegrond om op de toekomst in te spelen. Vast staat dat het winnen van water het grondwaterpeil verder doet zakken: Vitens de lusten, gemeente Twenterand de lasten. Terwijl toch sprake is van gedeelde verantwoordelijkheid. Voor met name agrariërs uit Twenterand heeft (nieuwe) waterwinning grote impact. Dat kan evenwel, zij het het mindere mate, gelden voor bedrijventerrein Weitzelpoort.

De gemeenteraad van Wierden heeft vorige week aan de bel getrokken en draagt het college op een financiële compensatie af te dwingen bij Vitens of de provincie, als vergunningverlener. Wij vinden dat het Twenterandse college hierbij aan moet sluiten. En daarom hebben wij hierover de volgende vragen:

Vraag 1a

Bent u met ons van mening dat de gemeente Twenterand financieel gecompenseerd moet worden voor (nieuwe) waterwinning door Vitens?

Vraag 1b

Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid in het belang van de gemeente Twenterand en haar inwoners hierover in gesprek te gaan?

Vraag 1c

Wie zou volgens u financieel moeten compenseren: Vitens of de provincie Overijssel?

Vraag 2

Zijn alle gevolgen van de nieuwe waterwinning voor agrariërs, bedrijven en inwoners in duidelijk beeld? Ook als we kijken naar het Hammerflie, alwaar waterwinning toeneemt van 0,7 m³/j water in 2004 naar nu 1,6 m³/j water?

Dat er gevolgen zullen zijn door de nieuwe en extra waterwinning is voor ons duidelijk. De wettelijke basis voor drinkwaterwinning is de Drinkwaterwet. De provincie stelt voor aangewezen gebieden (beschermingszones) regels ter bescherming van het grondwater, met het oog op de waterwinning. Alleen in het geval door de drinkwaterwinning schade ontstaat, moeten drinkwaterbedrijven die schade vergoeden. Wat de exacte gevolgen zijn voor onze inwoners en onze (agrarische) bedrijven is op dit moment nog niet duidelijk, wel dat het een substantieel gebied van de gemeente Twenterand betreft. De nieuwe en extra waterwinning, evenals de gevolgen hiervan, bespreken wij met de bestuurlijk verantwoordelijken van de provincie Overijssel en Vitens. Ook schadevergoeding is daarbij onderwerp van gesprek.

Vraag 3

Mocht uw reactie op vraag 1b "ja" zijn, bent u van plan gezamenlijk op te trekken met de gemeente Wierden? Wij zijn bereid hieromtrent afstemming te zoeken met de gemeente Wierden.